

Vägledning till bildboxen Sagor

Sagor är ett viktigt kulturarv. Barn behöver sagor! Sagor roar barn och väcker deras nyfikenhet. De stimulerar fantasin, bidrar till att utveckla språket och ger insyn och kunskap om den egna kulturen. De tilltalar både hjärna och hjärta och hjälper till att utveckla tilliten till människan, eftersom godhet alltid belönas och ondska straffas. Sagorna slutar i allmänhet gott för huvudpersonerna som ju också är de som barnen identifierar sig med.

Bilderna i denna ask visar de grundläggande elementen i några välkända folksagor. Inga hemska och brutala scener finns med, vilket ju trots allt är fallet i de flesta sagor. Barnen får själva med hjälp av sin fantasi föreställa sig de mest dramatiska och hemska scenerna i sagorna.

Dessa bildserier syftar inte bara till att använda språket, utan också till att kritiskt observera och att berätta efter en given struktur. Eftersom barnen ofta redan har hört sagorna blir det en hjälp i uppgiften att ordna ett händelseförlopp kronologiskt och att återge de grundläggande elementen i berättelsen. Samtidigt kan man använda de enskilda bilderna för att träna grammatiska former, särskilt verbformer i dåtid.

Målgrupper

- Förskola
- Förskoleklass
- Särskola
- Tidiga skolår

Pedagogiska mål

- Att ordna grundläggande element i rätt kronologisk följd
- Att berätta sagorna muntligt eller skriftligt
- Logiska resonemang
- Bygga ut ordförrådet
- Stimulera kommunikativ förmåga
- Utveckla den grammatiska förmågan

Materialbeskrivning

Totalt 72 kort i färg 9 x 9 cm fördelade på 6 serier med 7–16 kort per serie. Korten som tillhör samma serie är märkta med samma bokstav på baksidan:

A.	Rödluan	7 kort
B.	Snövit	15 kort
C.	Grodkungen	10 kort
D.	Askungen	16 kort
E.	Törnrosa	11 kort
F.	Mästerkatten i stövlar	13 kort

Tillvägagångssätt

Materialet kan användas individuellt, i par eller i grupp.

- Lägg korten i rätt ordning kronologiskt.
- Berätta sagan
- Blanda ett par, tre sagor och låt barnen sortera och lägga dem i ordning
- Dramatisera sagan
- Träna på de grammatiska formerna för dåtid

De enskilda scenerna i sagorna

A. *Rödluvan*

1. Mamma skickar iväg Rödluvan till sin mormor med en kaka och en flaska vin.
2. Under promenaden träffar Rödluvan vargen.
3. Rödluvan plockar blommor åt sin mormor.
4. Rödluvan hittar vargen i mormors säng.
5. Jägaren kommer förbi och hör vargen snarka.
6. Jägaren springer in i mormors hus.
7. Rödluvan, mormor och jägaren äter kaka och dricker vin.

B. *Snövit*

1. Drottningen sitter och syr. Hon råkar sticka sig i fingret. Hon önskar sig en dotter med hy vit som snö, läppar röda som blod och hår svart som ebenholts.
2. Den elaka styvmodern frågar spegeln vem som vackrast i världen är. Spegeln svarar: "Det är ni, min drottning."
3. Snövit har blivit stor och är nu en mycket vacker ung flicka.
4. Drottningen ställer sin vanliga fråga till spegeln. Spegeln svarar att det nu är Snövit som är vackrast.
5. Jägaren för ut Snövit i skogen för att döda henne, men skonar henne och låter henne gå.
6. Snövit kommer till dvärgarnas hus.
7. Dvärgarna hittar Snövit sovande.
8. Dvärgarna går till arbetet och Snövit vinkar i fönstret.
9. Drottningen ställer den vanliga frågan till spegeln. Den svarar: "Här i slottet är ni den vackraste, men bortom de sju bergen hos de sju dvärgarna bor Snövit som är tusen gånger vackrare." Drottningen blir rasande.
10. Den utklädda drottningen ger Snövit ett skärp.
11. Den utklädda drottningen ger Snövit en förgiftad kam.
12. Den utklädda drottningen ger Snövit ett förgiftat äpple och övertalar henne att äta av det.
13. Dvärgarna sörjer att Snövit är död. Hon ligger i en kista. En ridande prins kommer förbi och blir betagen i Snövit. Han ber dvärgarna att få ta med Snövit och kistan.
14. Prinsens tjänare bär kistan. En av dem snubblar och då lossnar den förgiftade äppelbiten från Snövits strupe och hon vaknar.
15. Prinsen tar med sig Snövit på sin häst och dvärgarna är jättelyckliga.

C. Grodkungen

1. Prinsessan leker med sin boll nära brunnen i slottets trädgård.
2. Prinsessan gråter för bollen har fallit ner i brunnen. Grodan hoppar i brunnen för att hämta bollen till prinsessan.
3. Grodan sitter med guldbollen på brunnskanten. Prinsessan är glad.
4. Prinsessan går tillbaka till slottet med sin boll medan grodan sitter kvar.
5. Grodan äter middag tillsammans med prinsessan och hennes familj.
6. Kungen uppmanar prinsessan att hålla löftet hon gav grodan. Prinsessan gråter och sätter grodan invid sin tallrik.
7. Prinsessan stirrar med fasa på grodan som vill sova i hennes säng.
8. Prinsessan är så arg att hon slänger grodan i väggen.
9. Framför prinsessan står nu en vacker ung prins.
10. Prinsen och prinsessan åker med en vagn till prinsens rike. Kedjorna som prinsens lojale tjänare hade kring hjärtat löses upp.

D. Askungen

1. Askungen sitter vid sin mammas grav. Hon gråter. Hennes nya styvmor och hennes styvsystrar plågar henne varje dag.
2. Askungens pappa ger henne en gren från ett hasselnötsträd som hon har önskat. Hennes styvsystrar gläder sig över de nya klänningarna och smyckena som pappan tagit med till dem.
3. Grenen som Askungen fått och planterat på sin mammas grav har nu blivit ett träd. En vit fågel sitter på en av grenarna och ber Askungen att önska vad hon vill.
4. Askungen letar efter bönor bland askan. Om hon inte plockar ihop alla bönorna får hon inte vara med på kungens bal.
5. De vita duvorna hjälper Askungen att plocka upp alla bönorna ur askan.
6. Trots att Askungen plockat upp alla bönorna förbjuder styvmamman henne att vara med på kungens bal.
7. Askungen går till sin mammas grav och säger: "Snälla träd, gör så att jag får vackra kläder av silver och guld." Den vita fågeln kommer med en vacker klänning i guld och ett par vackra skor av glas.
8. Askungen dansar med kungens son på balen.
9. Askungen flyr till duvorna.
10. Prinsen hittar Askungens sko på trappan.
11. Den äldsta styvsystern skär av sig stortån för att kunna ta på sig Askungens sko.
12. Prinsen blir lurad. Han rider iväg med Askungens styvsyster. När de kommer förbi graven gör duvorna honom uppmärksam på att det är fullt med blod i skon som styvsystern har på foten.
13. Den andra styvsystern skär av sig hälen för att få skon att passa.
14. Prinsen rider förbi graven och hasselträdet med den andra styvsystern. Duvorna ropar att det är fullt med blod i skon.
15. I köket låter prinsen Askungen prova skon. Den passar perfekt.
16. Prinsen och Askungen rider förbi graven. Duvorna kommer och sätter sig på deras axlar.

E. Törnrosa

1. Kungen och drottningen är så glada. De har fått en liten dotter.
2. Kungen har tolv guldtallrikar, alltså kan han bjuda bara tolv goda feer på festen. Den trettonde fen är rasande och funderar på hur hon ska kunna hämnas.

3. Den trettonde fen kastar en förbannelse över Törnrosa. När Törnrosa fyller 15 år kommer hon att sticka sig på en spinnrock i fingret och dö.
4. Den tolfte fen har ännu inte gett sin gåva till Törnrosa. Hon kan inte upphäva förbannelsen, men hon kan mildra den. Hon säger att Törnrosa inte kommer att dö men att hon kommer att sova i 100 år.
5. Kungen befäller att man ska bränna alla spinnrockar i kungariket.
6. Dagen då Törnrosa fyller 15 år träffar hon en gammal dam i tornet på slottet. Damen sitter och spinner. Hon låter Törnrosa prova. Då sticker sig Törnrosa i fingret.
7. Den elaka fen skrattar och lämnar slottet med den sovande Törnrosa.
8. Alla på slottet sover och en törnroshäck växer runt slottet.
9. Efter precis 100 år kommer en prins förbi. Han vill träffa prinsessan som bor i slottet. Törnroshäcken börjar blomma och den öppnar sig så att prinsen kan komma in.
10. Prinsen hittar Törnrosa sovande och han väcker henne med en kyss.
11. Hela slottet vaknar och alla firar bröllop mellan prinsen och Törnrosa.

F. Mästerkatten i stövlar

1. Mjölaren är död. De tre sönerna delar på arvet. Den äldste får kvarnen, mellansonen får åsnan och till den yngste sonen blir det bara katten kvar.
2. Katten ber sonen om att par stövlar.
3. Kungen ber sina jägare att jaga raphöns åt honom. Han är väldigt förtjust i att äta dem. Jägarna överraskas av hur svåra raphönsen är att få tag i.
4. Katten gillrar en fälla för att fånga raphönsen. Han lägger en säck med säd som han knyter fast ett snöre i. På så vis kan han dra i säcken från sitt gömställe.
5. Katten ger raphönsen till kungen. Han säger att det är en present från greven som katten bor hos.
6. Katten kommer till mjölnarsonen med guld som han fått av kungen som belöning. Mjölnarsonen blir förvånad.
7. Mjölnarsonen badar i sjön. Under tiden gömmer katten hans kläder. Kungen kommer förbi i sin vagn. Då ber katten kungen om nya kläder till "greven".
8. Mjölnarsonen åker i vagnen tillsammans med kungen och hans dotter. Han har på sig fina och dyrbara kläder.
9. Katten springer före tills han kommer till en åker. Marken tillhör en trollkarl. Katten hotar honom och tvingar honom att säga till kungen att marken tillhör "greven", kattens ägare.
10. Katten står framför trollkarlen. Han utmanar honom att förvandla sig till ett lejon.
11. Nu utmanar katten trollkarlen att förvandla sig till en mus.
12. Katten slänger sig på musen och äter upp den.
13. Vagnen stannar framför det förtrollade slottet. Katten bjuder kungen och prinsessan att stiga in i "grevens" slott.